

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců JUDr. Petra Příhody a Mgr. Jana Passera v právní věci žalobce R. s. r. o., zastoupeného JUDr. Ing. Miroslavem Madejem, advokátem v Praze 1, Palackého 11, proti žalovanému Úřadu průmyslového vlastnictví, Praha 6, Antonína Čermáka 2a, v řízení o žalobě proti rozhodnutí předsedy Úřadu průmyslového vlastnictví ze dne 20. 9. 2004, čj. PUV 2001-12328, o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 28. 4. 2005, čj. 8 Ca 238/2004–47,

t a k t o :

- I. **Kasační stížnost se zamítá.**
- II. **Žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.**
- III. **Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náklady řízení o kasační stížnosti ve výši 1075 Kč, ve lhůtě 3 dnů od právní moci tohoto rozsudku, k rukám právního zástupce žalobce.**

O d ů v o d n ě n í :

Předseda Úřadu průmyslového vlastnictví rozhodnutím ze dne 20. 9. 2004, čj. PUV 2001-12328, vyhověl rozkladu společnosti Č. d. z. P., a. s., se sídlem v P., P. 3, proti rozhodnutí Úřadu průmyslového vlastnictví (Úřad) ze dne 22. 7. 2003, čj. PUV 2001-12328, a napadené rozhodnutí o zamítnutí návrhu na výmaz užitého vzoru změnil tak, že předmětný užitný vzor vymazal, a to s účinky od počátku jeho platnosti (*ex tunc*).

Žalobce, jako majitel vymazaného užitého vzoru, brojil proti rozhodnutí předsedy žalobou u Městského soudu v Praze, který rozsudkem ze dne 28. 4. 2005, čj. 8 Ca 238/2004–47, napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Podle městského soudu se žalovaný v rozkladovém řízení řádně nevypořádal se skutečností, že přínos technického řešení napadeného užitého vzoru má spočívat ve vytvoření meziokenního panelu splňujícího náročnější tepelné, hygienické a protipožární normy a podstata panelu spočívá v opatření ke zvýšení odolnosti proti kroucení. Žalovaný řádně nezduvodnil ani domněnku, že zapsáním užitého vzoru (na technické řešení) nesplňujícího podmínky zápisné způsobilosti (do rejstříku užitných vzorů) získal jeho

majitel oproti ostatním podnikatelským subjektům neodůvodněnou výhodu spočívající v tom, že bez jeho souhlasu nemohl nikdo vyrábět a využívat řešení, které je zřejmé a nasnadě. Napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, neboť trpí logickým rozparem mezi hodnocením důkazu – publikace M. Rochla „Stavební tabulky“, SNTL, str. 735, správním orgánem prvního a druhého stupně. Městský soud také přisvědčil žalobní námitce, podle níž se žalovaný v napadeném rozhodnutí soustředil na první nárok na ochranu a proti nárokům dva až osm není v odůvodnění konstatován žádný relevantní důkaz. Městský soud dospěl k závěru, že i v tomto směru je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.

Žalovaný (stěžovatel) brojil proti rozsudku městského soudu kasační stížností. Dovolal se stížního důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tj. nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem, a podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., tj. nepřezkoumatelnosti spočívající v jiné vadě řízení před soudem, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé (ačkoliv posledně uvedenému ustanovení svou námitku výslovně nepřičítal).

Stěžovatel namítl, že v řízení o výmazu užitého vzoru je Úřad omezen ve zkoumání zápisné způsobilosti zákonem č. 478/1992 Sb., o užiténých vzorech, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o užiténých vzorech“), který v ustanovení § 17 odst. 1 písm. a) ukládá Úřadu vymazat užiténý vzor z rejstříku, jestliže technické řešení není způsobilé k ochraně podle § 1 a § 3 zákona o užiténých vzorech. Úřad je proto oprávněn zkoumat, zda technické řešení zapsané jako užiténý vzor bylo v době svého přihlášení nové, zda přesahovalo rámec pouhé odborné dovednosti a zda bylo průmyslově využitelné. Zákon o užiténých vzorech neumožňuje Úřadu zkoumat, zda existoval přihlašovatelem tvrzený přínos technického řešení napadeného užitého vzoru. I kdyby Úřad shledal, že tento tvrzený přínos neexistoval, nemohlo by to být na překážku zápisné způsobilosti řešení, *vice versa* existence takového přínosu nemůže zabránit výmazu užitého vzoru, nejsou-li splněny zákonem stanovené podmínky zápisné způsobilosti technického řešení.

Zákon o užiténých vzorech neumožňuje Úřadu, aby hodnotil získání výhod majitele užitého vzoru oproti ostatním soutěžitelům. Pokud žalovaný vyslovil ve svém rozhodnutí závěry v této souvislosti, nemusel je, jako nevedoucí k výmazu užitého vzoru, odůvodňovat.

Stěžovatel městskému soudu vytkl, že žalobu projednal nad rámec žalobních bodů. Žalobce totiž v žalobě nenamítal rozpor mezi hodnocením důkazu – publikace M. Rochla „Stavební tabulky“, SNTL, str. 735 (dále jen „Stavební tabulky“), správním orgánem prvního a druhého stupně, v němž městský soud shledal logický rozpor, činící napadené rozhodnutí nepřezkoumatelným pro nedostatek důvodů.

Stěžovatel dále tvrdil, že jeho rozhodnutí přesvědčivě prokázalo, že ani nároky číslo dva až osm užitého vzoru nespĺňují podmínky ustanovení § 1 zákona o užiténých vzorech a že myšlenka, na níž byl užiténý vzor založen, byla vyčerpána ve znacích obsažených v prvním nároku. Ostatní nároky již uváděly pouze znaky, které jsou v dané oblasti techniky notoricky známé a představovaly pouhou konkretizaci myšlenky uvedené v prvním nároku. Tuto konkretizaci nebylo třeba ve správním řízení zvlášt' prokazovat, nebyl-li k tomu důvod hodný zvláštěního zřetele.

Stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadené rozhodnutí městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalobce navrhl zamítnutí kasační stížnosti jako nedůvodné. Uvedl, že si stěžovatel při posuzování splnění podmínek ustanovení § 1 zákona o užitných vzorech nemůže počínat libovolně, zákon pro něj vytváří kritéria, podle nichž a v jejichž rámci může uskutečnit výběr a zjišťování skutečností konkrétního případu. Stěžovatel je vázán návrhem na výmaz užitného vzoru a důkazy, které předloží navrhovatel. Vše uvedené musí být zřejmé z odůvodnění rozhodnutí stěžovatele. Z důvodu chybějícího odůvodnění napadeného rozhodnutí nemohl žalobce namítat konkrétní rozpor mezi rozhodnutím stěžovatele v prvním a druhém stupni a napadal to, že rozhodnutí nespĺňuje náležitosti požadované správním řádem. Je ovšem zřejmé, že mimo jiné rozpor mezi správními rozhodnutími v prvním a druhém stupni žalobou napadl.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené rozhodnutí městského soudu, vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti a neshledal vady, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 2 a 3 s. ř. s.).

V souladu s ustanovením § 17 odst. 1 písm. a) zákona o užitných vzorech Úřad provede na návrh kohokoliv výmaz užitného vzoru z rejstříku, není-li technické řešení způsobilé k ochraně podle § 1 a § 3 téhož zákona. Podle § 1 zákona o užitných vzorech se užitnými vzory chrání technická řešení, která jsou nová, přesahují rámec pouhé odborné dovednosti a jsou průmyslově využitelná. Podle § 3 téhož zákona nelze užitnými vzory chránit technická řešení, která jsou v rozporu s obecnými zájmy, zejména se zásadami lidskosti a veřejné morálky, odrůdy rostlin a plemena zvířat, jakož i biologické reprodukční materiály a způsoby výroby nebo pracovní činnosti.

Pravomoc Úřadu v řízení o výmazu užitného vzoru při zkoumání zápisné způsobilosti vychází ze shora citovaných ustanovení zákona o užitných vzorech. Zákon o užitných vzorech mu neumožňuje zkoumat, zda v době přihlášení technického řešení existoval jeho přínos tvrzený přihlašovatelem. Neexistence tvrzeného přínosu nemůže být na překážku zápisné způsobilosti technického řešení, a naopak shledaná existence přínosu nemůže zabránit výmazu užitného vzoru, nejsou-li splněny zákonné podmínky zápisné způsobilosti technického řešení. Ostatně, zákon o užitných vzorech neumožňuje stěžovateli hodnotit ani získání výhod majitelem užitného vzoru oproti ostatním soutěžitelům.

Městský soud stěžovateli vytkl, že se (v rozkladovém řízení) řádně nevypořádal se skutečností, že přínos technického řešení napadeného užitného vzoru má spočívat ve vytvoření meziokenního panelu splňujícího náročnější tepelné, hygienické a protipožární normy, s podstatou panelu spočívající v opatření ke zvýšení odolnosti proti kroucení, a že neodůvodnil domněnku, podle níž by zapsáním užitného vzoru na technické řešení, které nespĺňovalo podmínky zápisné způsobilosti (do rejstříku užitných vzorů) získal jeho majitel oproti ostatním podnikatelským subjektům neodůvodněnou výhodu, neboť by bez jeho souhlasu nikdo nemohl vyrábět a využívat řešení, které je zřejmé a nasadě. Městský soud tím stěžovateli vytkl, že se ve svém rozhodnutí řádně nevypořádal se skutečnostmi, které mu zákon o užitných vzorech neumožňuje v řízení o výmazu užitného vzoru při zkoumání zápisné způsobilosti zkoumat (resp. zohlednit), a zavázal stěžovatele k rozhodnutí vybočujícího ze zákonného rámce. Nejvyšší správní soud proto shledal tuto stížní námitku důvodnou. Dodává se, že z odůvodnění rozhodnutí stěžovatele nevyplývá domněnka o získání neodůvodněné výhody majitele zapsaného užitného vzoru na technické řešení nespĺňující podmínky zápisné způsobilosti (do rejstříku užitných vzorů), nedostatek jejíhož odůvodnění městský soud stěžovateli vytkl.

Stěžovatel dále namítl, že městský soud postupoval nad rámec žalobních bodů, když pro logický rozpor v hodnocení důkazu správními orgány prvního a druhého stupně shledal rozhodnutí stěžovatele nepřezkoumatelným pro nedostatek důvodů, neboť žalobce v žalobě tento rozpor mezi hodnocením důkazu správními orgány prvního a druhého stupně nenamíтал.

Jak vyplývá ze soudního spisu, žalobce obecně namítl, že rozhodnutí stěžovatele nesplňuje náležitosti požadované správním řádem. Tuto námitku konkretizoval tak, že nebylo zpochybněno, že mezi řešením podle Stavebních tabulek (jediného důkazu zmíněného v rozhodnutí stěžovatele) a řešením podle prvního nároku napadeného užitného vzoru existují rozdíly, ty však byly bez jakéhokoliv důkazu odbyty pouze tvrzeními typu: „cementovláknité desky dobře odpovídají lisovaným cementotřískovým deskám“ či „odborník i laik dobře ví, že cementotřískové desky a cementovláknité desky jsou navzájem rovnocenné“. Pokud stěžovatel dospěl k názoru, že podle ustanovení § 34 odst. 6 správního řádu není třeba dokazovat skutečnosti obecně známé, měl uvést, jaké úvahy jej k tomuto závěru vedly.

Vzhledem k nedostatečnému odůvodnění rozhodnutí stěžovatele co do hodnocení důkazu (Stavební tabulky), a protože toto hodnocení bylo diametrálně odlišné od hodnocení téhož důkazu správním orgánem prvního stupně, považuje Nejvyšší správní soud uvedenou žalobní námitku jako dostatečně konkretizovanou a způsobitou meritorního přezkumu.

Nejvyšší správní soud navíc doplňuje, že městský soud byl v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu vázán žalobními body (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), s výjimkou např. nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí [§ 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.], srov. také rozsudky č. 523/2005 Sb. NSS a č. 359/2004 Sb. NSS. Městský soud se proto měl v posuzovaném případě zabývat přezkoumatelností rozhodnutí stěžovatele z úřední povinnosti, bez ohledu na žalobní námitky, jejich existenci či konkrétnost.

K závěru městského soudu o logickém rozporu mezi hodnoceními důkazu (Stavební tabulky) správními orgány prvního a druhého stupně Nejvyšší správní soud dále dodává:

Předseda Úřadu změnil žalobou napadeným rozhodnutím rozhodnutí Úřadu, kterým byl zamítnut návrh na výmaz předmětného užitného vzoru, tak, že předmětný užitný vzor vymazal. V rozkladovém řízení byl proveden jediný důkaz - Stavební tabulky. Tento důkaz byl (vedle publikace „Malé dřevěné stavby v zahradě“, Příroda 2000, Bratislava, str. 46 a 49) rovněž jediným důkazem provedeným stěžovatelem v prvním stupni. Obě správní instance však předmětný důkaz zhodnotily odlišně a vyslovily zcela opačné závěry.

V prvním stupni Úřad vyslovil, že z porovnání znaků řešení podle Stavebních tabulek a řešení podle prvního nároku napadeného užitného vzoru je zřejmé, že se jedná o blízká technická řešení, odlišující se zejména materiály použitými na opláštění a na vyplnění vnitřního prostoru, proto nelze seznat shodnou konfiguraci znaků, která by musela být dána, aby námitka proti novosti byla úspěšná. Stěžovatel se v prvním stupni rovněž zabýval rozdíly mezi jednotlivými použitými materiály z hlediska nákladů a fyzikálních vlastností a uzavřel, že se nejedná o pouhé využití ekvivalentního řešení, kdy rozdíl vyplývá pouze z přirozeného technického vývoje.

V druhém stupni předseda Úřadu naopak uzavřel, že technické řešení podle napadeného užitného vzoru obsahuje všechny podstatné znaky patrné z konstrukčního uspořádání namítaného technického řešení podle Stavebních tabulek. Rozdíl v použitých materiálech je nutno považovat za náhradu technických prostředků užitých v namítaném dokumentu jejich technickými ekvivalenty, které jsou funkčně rovnocenné, slouží témuž účelu a vykazují i obdobný účinek. K těmto opatřením není třeba žádné invence a mohl by je uskutečnit kterýkoliv odborník v oboru stavebních tepelně izolačních prvků na základě znalostí stávajících hygienických a požárních předpisů. Další prvky, které obsahuje namítané řešení, je nutno kvalifikovat jako znaky přesahující rozsah ochrany napadeného užitného vzoru, jež se nijak nepodílejí na účinku porovnávaného uspořádání vykazujícího shodné prvky.

V odůvodnění napadeného správního rozhodnutí není dostatečně konkrétně uvedeno, jakými úvahami byl stěžovatel veden při hodnocení důkazu (Stavební tabulky). Z odůvodnění není zřejmé, čím se stěžovatel řídil při naplňování zásady volného hodnocení důkazů a utváření závěru o skutkovém stavu a proč nepovažoval za správné hodnocení téhož důkazu v rozhodnutí správního orgánu prvního stupně. Pokud správní orgán dospěl k názoru, že se jedná o skutečnosti obecně známé, které není třeba dokazovat (§ 34 odst. 6 správního řádu), měl uvést, jaké úvahy nebo důkazy jej k tomuto názoru vedly. Uvedené nedostatky odůvodnění způsobují nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, a to zejména za situace, kdy se jedná o hodnocení jediného důkazu provedeného ve správním řízení, o nějž správní orgán opřel své rozhodovací důvody. Městský soud proto nepochybil, když z uvedených důvodů shledal napadené rozhodnutí stěžovatele nepřezkoumatelným pro nedostatek důvodů.

S ohledem na shora uvedené odůvodnění Nejvyšší správní soud nemohl přezkoumat rozsudek městského soudu v rozsahu další stížní námitky, podle níž městský soud nesprávně dospěl k závěru, že se stěžovatel v napadeném rozhodnutí soustředil na první nárok na ochranu a proti nárokům dva až osm není v odůvodnění konstatován žádný relevantní důkaz. Nároky na ochranu dva až osm jsou závislé na prvním nároku. Rozhodnutí stěžovatele je přitom ve vztahu k posouzení prvního nároku nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.

Již nad rámec nutného odůvodnění proto Nejvyšší správní soud dodává, že stěžovatel ve svém rozhodnutí ve vztahu k nárokům na ochranu dva až osm uvedl, že použití známých materiálů namísto materiálů použitých v dříve známém řešení (podle Stavebních tabulek), kterým se dosáhne očekávaný účinek, je pro průměrného odborníka v oboru nasnadě jsoucí, a nejedná se tedy o postup přesahující rámec pouhé odborné dovednosti. Takovéto odůvodnění je velmi stručné a obecné a není v něm dostatečně konkrétně uvedeno, jakými úvahami byl stěžovatel při hodnocení provedeného důkazu veden. I zde platí, že pokud stěžovatel dospěl k názoru, že se jedná o skutečnosti obecně známé, měl uvést, jaké úvahy nebo důkazy jej k tomuto závěru vedly. Rovněž tyto nedostatky odůvodnění jsou s to způsobit nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí.

Nejvyšší správní soud, přestože přisvědčil první stížní námitce, dospěl k závěru, že městský soud správně zrušil napadené rozhodnutí stěžovatele. Nejvyšší správní soud setrvalé judikuje (srov. rozhodnutí ze dne 16. 2. 2005, čj. 1 Afs 20/2004–51, www.nssoud.cz, a č. 781/2006 Sb. NSS), že předmětem posouzení v řízení o kasační stížnosti je především opodstatněnost výroku rozhodnutí krajského soudu. Důvodem ke zrušení rozsudku je skutečnost, kdy žádný z důvodů, pro které soud rozhodnutí

správního orgánu zrušil, nebyl důvodem zákonným, popř. jiná skutečnost, pro kterou by rozsudek neobstál. Stejně jako pro zrušení rozhodnutí správního orgánu postačuje, aby byl žalobce úspěšným v některém z žalobních bodů, pro zákonnost „zrušujícího rozhodnutí“ krajského soudu postačuje, byl-li dán některý ze zákonných důvodů pro takové rozhodnutí. Při opačném řešení by další postup krajského soudu spočíval pouze v tom, že by vydal nový rozsudek se shodným výrokem a pouze částečně jiným odůvodněním. Důvodnost kasační stížnosti by pak fakticky spočívala v tom, že by část odůvodnění rozsudku krajského soudu byla nahrazena závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu.

V posuzovaném případě městský soud rozhodnutí stěžovatele zrušil ze čtyř důvodů, přičemž pouze ve dvou případech se s ním Nejvyšší správní soud ztotožnil a v dalších dvou vyslovil právní názor odlišný. Právní názor Nejvyššího správního soudu nemůže být v tomto případě pro městský soud dále závazný, neboť nedošlo ke zrušení jeho rozsudku a nepokračuje proto v řízení (§ 110 odst. 3 s. ř. s.). V této chvíli je to stěžovatel, který bude řešit vázanost právním názorem městského soudu, označeným v jedné části Nejvyšším správním soudem za nesprávný. Omezení vázanosti právním názorem soudu na případy zrušení posuzovaného rozhodnutí ovšem nelze vykládat tak, že jiná rozhodnutí jsou nezávazná a právní názory v nich vyslovené jsou nepodstatné. Soudní řád správní obecně stanoví závaznost výroku rozsudku pro účastníky, osoby na řízení zúčastněné a orgány veřejné moci (§ 54 odst. 6 s. ř. s.). I když nelze přímo hovořit o závaznosti právního názoru Nejvyššího správního soudu vysloveného v rozsudku zamítajícím kasační stížnost, spočívá jeho váha v zákonné pozici tohoto soudu vyplývající z ustanovení § 12 odst. 1 s. ř. s. Nejvyšší správní soud proto dovozuje nezbytnost respektovat jeho právní názor i tehdy, když není ze zákona přímo závazný, ale je v pokračujícím řízení rozhodný.

Nejvyšší správní soud ze shora uvedených důvodů kasační stížnost zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Výrok o náhradě nákladů řízení ve vztahu k žalobci má oporu v ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., za použití § 120 s. ř. s. Žalobce, který byl ve sporu zcela úspěšný má právo na náhradu nákladů řízení, spočívajících v nákladech právního zastoupení (tj. jeden úkon právní služby 1000 Kč podle § 9 odst. 1 vyhl. č. 177/1996 Sb., a jeden paušální poplatek 75 Kč podle § 13 odst. 3 citované vyhlášky).

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně 26. února 2007

JUDr. Michal Mazanec
předseda senátu